Hallintovaliokunta

Torstai 27.10.2022 klo 12.15—13.05

Läsnä
puheenjohtaja Riikka Purra ps
varapuheenjohtaja Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Eveliina Heinäluoma sd (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (4 osittain)
jäsen Hanna Holopainen vihr
jäsen Hanna Huttunen kesk (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (4 osittain)
jäsen Mikko Kärnä kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Mats Löfström r
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Mari Rantanen ps
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Matti Semi vas
jäsen Heikki Vestman kok (6, 7, 8, 10, 11) (5, 9 osittain)
jäsen Heidi Viljanen sd
varajäsen Pihla Keto-Huovinen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
varajäsen Ben Zyskowicz kok

Sihteerit
valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
valiokuntaneuvos Henri Helo
istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 14 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pakkokeinolain ja esitutkintalain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 217/2022 vp

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava lakivaliokunnalle.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 193/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi / A4

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 26.10.2022 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta jatkoi yleiskeskustelua.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 100/2022 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta / A5
Muu asiakirja Sihteerin_täydennysehdotuksia_HE_100_2022vp_26102022.pdf / B5
Vastalause Vastalause_ps_HE 100_2022vp_27102022.pdf / C5
Vastalause Vastalause_kok_HE 100_2022vp_27102022.pdf / D5

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 26.10.2022 jaetun mietintöluonnoksen.

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: sihteerin täydennysehdotukset.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Talvitie ehdotti ed. Vestmanin kannattamana, että lakiehdotuksen 114 §:n 4 momentin johdantokappaleesta poistetaan ”jos perheenkokoaja on alaikäinen tai,”.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10–7 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Talvitie ehdotti ed. Vestmanin kannattamana, että lakiehdotuksen 115 §:n 2 momentti muutetaan siten, että momentin toinen virke kuuluu: ”Toimeentuloedellytystä ei kuitenkaan sovelleta, jos oleskelulupa myönnetään Suomeen yksin tulleen alaikäisen lapsen ulkomailla olevalle alaikäiselle sisarukselle, jos sisarukset ovat asuneet yhdessä ja jos heidän vanhempansa eivät ole elossa tai näiden olinpaikka on tuntematon.”

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10–7 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Peltokangas ehdotti ed. Rantanen M. kannattamana, että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hylätään.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10–4 mietintöluonnos hyväksyttiin kolmen edustajan pidättäytyessä äänestyksestä.

Ed. Peltokangas ehdotti ed. Rantanen M. kannattamana, että valiokunnan perustelujen kappaleesta 4 poistetaan toinen ja kolmas virke ja lisätään kappaleen loppuun: ”Esityksessä

korostetaan voimakkaasti lapsen etua, mutta valitettavasti lapsen edun kokonaisarvioinnin paremmin mahdollistavia säädöksiä ei ole esitetty, joilla lasten käyttö maahantulosäännösten kiertämiseksi estettäisiin.” Samoin ed. Peltokangas ehdotti ed. Rantanen M. kannattamana, että kappaleeseen 7 lisätään: ”Asiantuntijalausunnoissakin on kiinnitetty huomiota siihen, että jos toimeentuloedellytysten vaatimuksesta luovutaan, on muutoksen vaikutuksia seurattava ja arvioitava sen mahdollista vaikutusta toimia vetovoimatekijänä. Edelleen huomiota tulee kiinnittää siihen, että esityksen taloudellisia vaikutuksia tulisi selvittää tarkemmin niin valtiontalouden kuin kuntataloudenkin näkökulmasta ottaen huomioon esimerkiksi toimeentulotukimenojen muutokset. Sisäministeriökin tuo esille vastineessaan, että viime kädessä todelliset taloudelliset vaikutukset ovat täysin sidoksissa muun muassa siihen, kuinka hyvin henkilöt työllistyvät. Esimerkiksi työllisyysaste on kuitenkin humanitäärisin perustein saapuneilla maahanmuuttajilla tyypillisesti alhainen.”

Ehdotuksista äänestettiin yhdellä kertaa mietintöluonnosta vastaan. Äänin 10–7 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Peltokangas ehdotti ed. Rantanen M. kannattamana, että kappaleesta 9 poistetaan virke: ”Valiokunta pitää muutosta yhdenvertaisuuden näkökulmasta perusteltuna.”

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 14–3 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Kappaleen 9 loppuun lisättiin: ”Valiokunta kuitenkin korostaa, että lapsen alaikäisyys tulee selvittää, mikäli siitä on epäilystä.”

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin sihteerin täydennysehdotusten mukaisesti muutettuna ja täydennettynä.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Purra, Peltokangas, Rantanen M., Talvitie, Vestman, Keto-Huovinen ja Zyskowicz varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Vastalause on jätettävä sihteerille 27.10.2022 klo 14.00 mennessä.

Mietintöön jätettiin vastalause: Vastalause 1: ed. Purra, Peltokangas ja Rantanen M., liite C5 ja vastalause 2: Talvitie, Vestman, Keto-Huovinen ja Zyskowicz, liite D5.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle rajanylitystietojärjestelmää ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmää koskevaksi täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 173/2021 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisilain 9 luvun 1 ja 10 §:n muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 151/2022 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 118/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 45/2022 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 99/2022 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 21/2022 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 41/2022 vp
Vastine HE 99/2022 vp HaV 27.10.2022 johtava asiantuntija Berit Kiuru, sisäministeriö / A9

Vastine-etäkuuleminen

Valiokunnassa oli kuultavana:
- johtava asiantuntija Berit Kiuru, sisäministeriö, liite

10. Muut asiat

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi Europolin parlamentaarisen valvontaryhmän (JPSG) 11. kokouksen (Bryssel 24.-25.10.2022) kokousraportti.

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 28.10.2022 klo 11.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne